

เอกสารรับทราบความเสี่ยงจากการลงทุน Leveraged & Inverse ETFs

สำนักงาน ก.ล.ต. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับกองทุนรวมอีทีเอฟ (Exchange Traded Fund หรือ ETF) ที่มีกลยุทธ์การบริหารจัดการที่มุ่งหวังผลตอบแทนทวีคูณจากผลตอบแทนรายวันของดัชนีอ้างอิง และกลยุทธ์การบริหารจัดการที่มุ่งหวังผลตอบแทนตรงกันข้ามกับผลตอบแทนรายวันของดัชนีอ้างอิง (leveraged และ inverse ETFs หรือ L&I ETFs) โดยมีประกาศที่สำคัญ ดังนี้

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ สร. 6/2568 ปรับปรุงเกณฑ์ในการให้นักลงทุนทั่วไปสามารถซื้อขาย ETFs ที่มีลักษณะเป็นแบบทวีคูณ Leveraged/Inverse ETFs ที่ไม่เกิน +2/-2 เท่า เป็นจำนวนหน่วยเต็มเท่านั้นและต้องไม่เป็นทศนิยม **มีผลตั้งแต่วันที่ 16 มีนาคม 2568**

ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนที่ กร. 8/2568 เรื่อง การให้บริการพาลูกค้าไปลงทุนในผลิตภัณฑ์จากต่างประเทศ ได้มีการปรับปรุงนิยามผู้ลงทุน **ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 16 พฤษภาคม 2568** โดยสำนักงาน ก.ล.ต. ได้มีการปรับปรุงให้ใช้นิยามผู้ลงทุนรายใหญ่พิเศษ (Ultra High Net Worth: UHNW) เพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์เรื่องอื่นๆ แทนการใช้นิยาม Qualified Investor (QI) ตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย (“สปท.”) (ปัจจุบัน สปท. ยกเลิกนิยามดังกล่าวแล้ว)

ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ของสำนักงาน ก.ล.ต. นักลงทุนทั่วไปที่ประสงค์จะซื้อขาย ETFs ที่มีลักษณะเป็นแบบทวีคูณ Leveraged/Inverse ETFs ที่ไม่เกิน +2/-2 เท่า เป็นจำนวนหน่วยเต็มเท่านั้นและต้องไม่เป็นทศนิยม จำเป็นต้องรับทราบความเสี่ยงของสินค้าทางการเงินประเภทนี้ เพื่อให้เข้าใจถึงเงื่อนไขของผลตอบแทน รวมถึงเข้าใจกระบวนการในการทำงานของ ETFs ที่มีลักษณะเป็นแบบทวีคูณ (Leveraged/Inverse ETFs) ก่อนเข้าซื้อขาย

นักลงทุนสามารถลงทุนในผลิตภัณฑ์จากต่างประเทศซึ่งมีลักษณะและเงื่อนไขงานองเดียวกับผลิตภัณฑ์ในตลาดทุนที่สามารถออกหรือเสนอขายในประเทศไทยได้ เว้นแต่สำนักงาน ก.ล.ต. จะกำหนดเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ หากนักลงทุนประสงค์จะลงทุนในผลิตภัณฑ์นอกเหนือจากที่แจ้งข้างต้น นักลงทุนจะต้องมีคุณสมบัติเป็นผู้ลงทุนสถาบันหรือลูกค้ารายใหญ่พิเศษ (Ultra High Net Worth) ตามเกณฑ์จากสำนักงาน ก.ล.ต. เท่านั้น

Leveraged ETFs คือ ETF ที่เป็นแบบทวีคูณหรือหลายเท่าของการเคลื่อนไหวของดัชนีอ้างอิงหรือสินทรัพย์อ้างอิง โดยมีการใช้ Leverage เพื่อเพิ่มผลตอบแทนให้มากยิ่งขึ้น แต่หากราคาดัชนีอ้างอิงปรับตัวลดลงก็จะทำให้ขาดทุนมากขึ้นด้วยเช่นกัน

ลักษณะพิเศษของ Leveraged ETFs

มีอัตราทด: มีการกำหนดอัตราผลตอบแทนที่คาดหวังเกี่ยวกับดัชนีหรือสินทรัพย์อ้างอิง เช่นดัชนีอ้างอิงปรับตัวขึ้น 1% Leveraged ETF จะปรับตัวขึ้นเป็น 2 เท่าของดัชนีอ้างอิง นั่นหมายถึง Leveraged ETF จะปรับตัวขึ้น 2%

มีความเสี่ยงสูง: มีโอกาสที่จะขาดทุนได้มากกว่าการลงทุนใน ETF ทั่วไป เนื่องจากมีอัตราทดที่ทำให้ราคาขึ้นหรือลงมากกว่าดัชนีอ้างอิงทั่วไป และอาจจะขาดทุนเพิ่มขึ้นหากลงทุนผิดพลาด นักลงทุนควรที่จะกำหนดจุดตัดขาดทุน (Stop loss) เพื่อป้องกันการขาดทุนในปริมาณมาก

เหมาะลงทุนระยะสั้น: ในกรณีที่ตลาดมีความผันผวนสูง อาจจะทำให้ผลตอบแทนแตกต่างจากผลตอบแทนที่คาดหวัง จึงอาจจะไม่เหมาะกับการถือครองระยะยาว

ตัวอย่าง Leveraged ETFs (2x)

ProShares Ultra S&P 500 (SSO US) ที่อ้างอิงกับดัชนี S&P500

หากดัชนี S&P 500 เพิ่มขึ้น 2% ผลตอบแทนของ SSO จะเป็น 4% (2 เท่าของ 2%) เนื่องจาก SSO ใช้ Leverage 2 เท่า(2x)

หากลงทุน \$10,000 ใน SSO และดัชนี S&P 500 ขึ้น 2% คุณจะได้นำไป \$400 (4%*\$10,000) จากการลงทุนใน SSO US เป็นต้น

ในทางกลับกัน

หากวันนี้ดัชนี S&P 500 ลดลง -2% ผลตอบแทนของ SSO จะลดลง -4% (2 เท่าของ 2%) หากลงทุน \$10,000 จะทำให้ขาดทุน - \$400 (-4%*\$10,000)

Inverse ETFs หรือที่เรียกอีกชื่อว่า Short ETF คือ ETF ที่ให้ผลตอบแทนจากการปรับตัวลดลงของดัชนีอ้างอิง เช่น หากดัชนีอ้างอิงลดลง -1% Inverse ETF จะปรับตัวขึ้น +1% และในทางกลับกัน ถ้าดัชนีอ้างอิงขึ้น +1% Inverse ETFs จะลดลง -1% เช่นเดียวกัน โดยส่วนใหญ่นักลงทุนที่ซื้อ Inverse ETFs จะมีมุมมองว่าดัชนีอ้างอิงจะปรับตัวลดลง

ลักษณะพิเศษของ Inverse ETFs

Inverse ETF เป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับทำกำไรเมื่อผู้ลงทุนคาดว่าตลาดจะปรับตัวลดลง โดยจะให้ผลตอบแทนสวนทางกับดัชนีหรือสินทรัพย์อ้างอิง

เหมาะสำหรับลงทุนในระยะสั้น เนื่องจาก Inverse ETFs มีการปรับสมดุลทุกวัน (Daily Rebalancing) จะส่งผลกระทบต่อผลตอบแทนสะสมในระยะยาวตัวอย่าง Inverse ETFs 2x: ProShares UltraShort S&P 500 (SDS US) แบบ 2x ที่อ้างอิงกับดัชนี S&P 500

หากวันนี้ ดัชนี S&P 500 ขึ้น +3% ผลตอบแทนของ SDS จะลดลง -6% เนื่องจาก SDS เป็น Inverse ETF -2x ถ้า S&P 500 ขึ้น +3% ตัว SDS จะลดลง -6% (2 เท่าของการราคาในทางตรงข้าม)

หากคุณลงทุน \$10,000 ใน SDS และ S&P 500 ขึ้น 3% คุณจะขาดทุน -\$600 ($6\% \times \$10,000$) จากการลงทุนในทางกลับกัน

หากวันนี้ดัชนี S&P 500 ลดลง -3% ผลตอบแทนของ SDS จะเพิ่มขึ้น +6% (2 เท่าของการราคาในทางตรงข้าม) หากลงทุน \$10,000 จะทำให้กำไร +\$600 ($+6\% \times \$10,000$)

ความเสี่ยงที่สำคัญและข้อควรระวัง Leveraged & Inverse ETFs

1. ความผันผวนสูง (High Volatility) เนื่องจากมีอัตราทดที่ทำให้ราคาขึ้นหรือลงมากกว่าดัชนีอ้างอิงทั่วไป หากตลาดมีความผันผวนสูงอาจมีความเสี่ยงที่ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ ไม่เป็นไปตามที่คาดการณ์

2. ความเสี่ยงจากการลงทุนในระยะยาว (Compounding Effect) หากถือครองเกิน 1 วัน อาจจะมีผลกระทบต่อผลตอบแทน เนื่องจากการปรับสมดุลรายวัน (Daily Rebalancing) เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของแต่ละกอง

ตัวอย่าง: ดัชนี S&P 500 ขึ้น +5% ในวันแรก และลง -5% ในวันถัดไป ลงทุนใน Leveraged ETF แบบ 2 เท่า (2x)

วันที่ 1: S&P 500 ขึ้น +5% ผลตอบแทนของ Leveraged ETF 2x จะขึ้น +10%

หากลงทุน \$10,000 มูลค่าพอร์ตจะเป็น \$11,000 มีกำไร \$1,000 ($10,000 \times 10\%$)

วันที่ 2: S&P 500 ลดลง -5% ผลตอบแทนของ Leveraged ETF 2x จะลดลง -10%

มูลค่าพอร์ตรวมจากวันแรกอยู่ที่ \$11,000 ลดลง 10% ทำให้พอร์ตเหลือ \$9,900

ขาดทุน -\$1,100 $\{(11,000 \times 10\%) - 11,000\}$

ดังนั้น จากการลงทุน \$10,000 จะเหลือ \$9,900 หลังจากที่ S&P 500 ขึ้น +5% และลง -5% ซึ่งหมายความว่าขาดทุน -1% แม้ว่าผลรวมของการเปลี่ยนแปลงในดัชนี S&P 500 จะเป็น 0% ก็ตาม ($+5\%/-5\%$)

3. ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่าย Expense Ratio ของ ETF ประเภทนี้จะสูงกว่า ETF แบบทั่วไป เนื่องจากต้องมีการปรับสมดุลในทุกๆวัน (Daily Rebalancing) รวมถึงมีการบริหารจัดการที่ซับซ้อนทำให้มีค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการสูงขึ้น

Leveraged & Inverse ETFs เหมาะกับใคร

1. ผู้ที่มีความเสี่ยงได้สูงมาก และมักเก็งกำไร ที่ยอมรับความเสี่ยงสูงขึ้นเพื่อเพิ่มผลกำไรให้มากขึ้น
2. มีวินัย เป้าหมาย และเข้าใจกระบวนการทำงานของสินค้าประเภทนี้ รวมถึงมีแผนการลงทุนที่ชัดเจน
3. Inverse ETFs เป็นเครื่องมือในการเก็งกำไรที่ดีสำหรับนักลงทุนที่ต้องการทำกำไรในตลาดขาลง โดยไม่ต้องทำการยืมหุ้นหรือเข้าไปในสัญญา Futures โดยตรง

ข้าพเจ้าในฐานะผู้ลงทุนขอยืนยันว่าข้าพเจ้าได้อ่านและเข้าใจถึงกระบวนการทำงานและความเสี่ยงของ Leveraged & Inverse ETFs ที่ได้เปิดเผยข้อมูลในเอกสารฉบับนี้อย่างถี่ถ้วน และขอยืนยันว่าข้าพเจ้าสามารถและพร้อมที่จะรับเอาความเสี่ยงที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นทั้งปวง